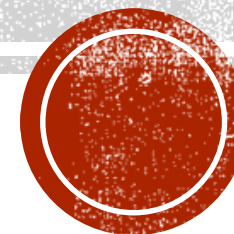
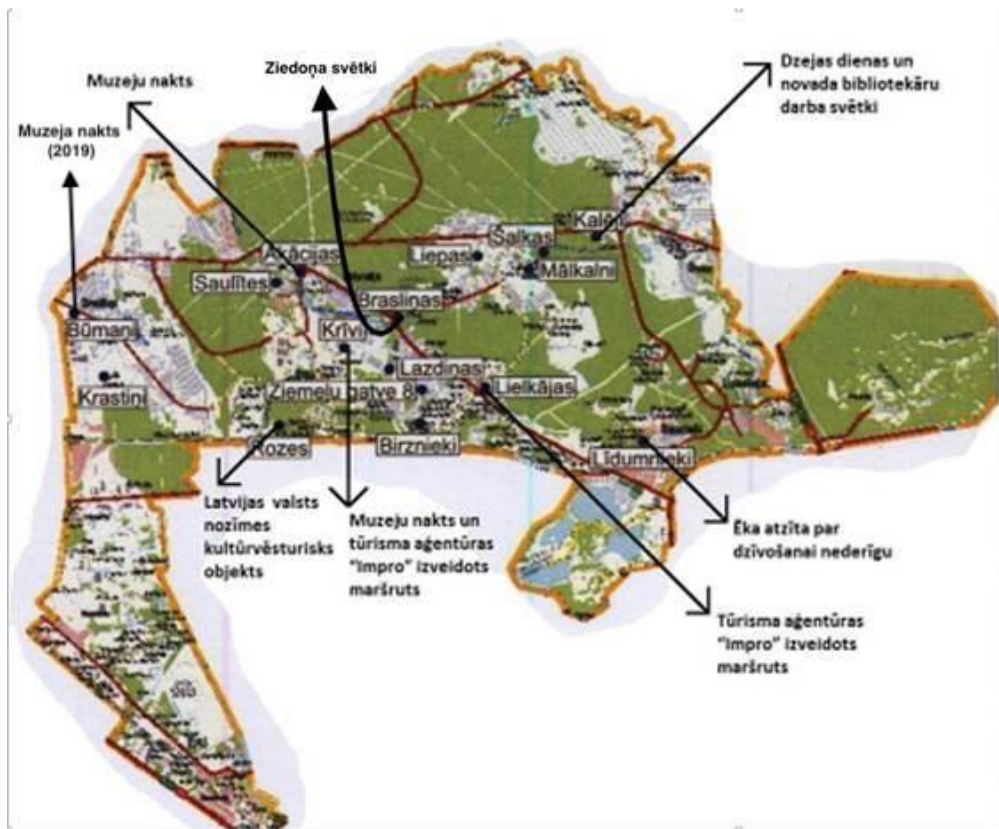

PIEREDZEŠ STĀSTI

Pierīgas reģiona darbinieku seminārs, pārskata periods 2019. gads
Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas vadītāja Daiga Brigmane
Ulbroka, 2020

ADMINISTRATĪVĀ TERITORIJA – STOPIŅU NOVADS

- Stopiņu novads atrodas Pierīgā un ietver sevī deviņus ciemus. Pēdējos gados pilsēta nāk arvien tuvāk, un daudzas Dreiliņu ciema mājas jau pieder Rīgai. Mainījusies arī novada saimnieciskā darbība un vizuālais tēls, arvien vairāk lauksaimniecības zemju atvēlot privātai apbūvei. Ulbrokas bibliotēkas rosināti, stopiņieši izveidojuši savu kultūras kanonu. Tajā ietverts gan Līgo parks ar tēlnieka Ulda Sterģa akmenī iekaltajām latvju rakstu zīmēm, gan novada tautas tērps un 37 metrus garā josta. Arī kultūrvēsturiski nozīmīgajām mājām ierādīta goda vieta novada dzīvē: Dzejas dienās ik gadu pulcējas Pētera Brūvera dzimtajos "Kalējos", bet Muzeju naktī un Kultūras mantojuma dienās likteņstāsti šķetināti "Būmaņos", "Brasliņās" un "Akācijās". *Raidījums «Ielas garumā», 2019. gada 12. oktobris*

DARBA PRIORITĀTES PĀRSKATA PERIODĀ - NOVADPĒTNIECĪBAS UN IZGLĪTOŠANAS DARBS

- **Nozīmīgi/jauni projekti** - kultūrvēsturiskā mantojuma dokumentēšana un sabiedrības izglītošana.
- Iestādes izstrādāts un pašvaldības finansēto projektu konkursā atbalstīts pasākums - **Aleksū dzimtas lietu stāsti**.
- **Projekta mērķis** - stāsts par dzimtas saimniecisko darbību sešās paaudzēs viensētā «Būmaņi», kas 20. gadsimta pirmajā pusē pieprot celtniecību, vada saimniecību un attīsta lauksaimniecību.
- **Programmā** – dzimtas stāsts; dokumentu kopas vizualizācija - saimniecības grāmatas, vēstules, kartes, fotogrāfijas; **seno ēku un priekšmetu apskate** – kūts, vāgūzis, ratnīca, ledus pagrabs, karogs, pūra lāde, vijole; **kino vakars** – dokumentālais kino par 20. gadsimta saimniecisko darbību Latvijā un Dreiliņu pagastā; **tradīcijas** – vijoļspēle, konkursi, cienasts.

- **LNA LV KFFDA** digitālā fonda audiovizuālo dokumentu kopijas – kinožurnāli, dokumentālās filmas par Rīgas apriņķa Dreiliņu pagasta zemniekiem;
- **Muzeja nakts 2019** – dalība Latvijas 100 stāstā **varoņi un varoņstāsti Rīgas apkārtnē**;
- **2019. gada 18. maijs ir Muzeja nakts** notikumi Stopiņu novadā. Rīgas pievārtē **Dreiliņu pagasta vēsturiskajā viensētā «Būmaņi»** interesentiem paveras dokumentāls stāsts par saimniecisko dzīvi ar starpkara ainavu, lauku darbu, lauksaimniecības priekšmetu un piedzīvotajiem pirmajiem padomju kolektīvajiem Darba gadiem.

ALEKŠU DZIMTAS LIETU STĀSTI – MUZEJA NAKTS 2019

[HTTPS://WWW.STOPINI.LV/LV/KULTURA/ULBROKAS-BIBLIOTEKA/PROJEKTI/ALEKSU-DZIMTAS-LIETU-STASTI](https://www.stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka/projekti/aleksu-dzimtas-lietu-stasti)
[HTTPS://SALASPILS.BIBLIOTEKA.LV/ALISE/LV/BOOK.ASPX?ID=213950&IDENT=1386880&C=1&C=, &C=2&C=, &C=3](https://salaspils.biblioteka.lv/alise/lv/book.aspx?id=213950&ident=1386880&c=1&c=, &c=2&c=, &c=3)

2019. GADA MUZEJA NAKTS
SESTDIEN, 18. MAIJĀ NO PLKST. 20.00 – 23.00
GARĀ IELA 4, DREILĪNI, STOPIŅU NOVADS

ALEKŠU DZIMTAS LIETU STĀSTI

PROGRAMMĀ:
VIENSĒTAS "BŪMAŅI" VIDE UN ALEKŠU DZIMTAS SAIMNIECISKĀ DARBĪBA:
LIETU STĀSTI UN SENO ĒKU APSKATE:
"VIJOLEŠANA" U.C. IZDARĪBAS:
DOKUMENTĀLAIS KINO PAR 20. GS. SAIMNIECISKO DARBĪBU
LATVIJĀ UN DREILĪNU PAGASTĀ

**LŪGUMS PIETEIKT
SAVU IERĀŠĀNOSI!**

KONTAKTINFORMĀCIJA:
ANĪTA ALEKSE-TĀLR. 29138848,
INĒSE ALEKSE TĀLR. 29457656,
ULBROKAS BIBLIOTĒKA TĀLR. 67910503

P.S. UZ PASĀKUMU KURSES AUTOBUSS:
PLKST. 19.30 UPEŠLEJAS, PLKST. 19.35 SAURIEŠI,
PLKST. 19.40 VĀLDZES, 19.45 ULBROKA
PĒC PASĀKUMA – AUTOBUSS MĀJUPCEĻĀM.

PASĀKUMS BRĪVĀ DABĀ, KURA LAIKĀ TIKS FOTOGRAFĒTS, FILMĒTS UN DOKUMENTĒTS.

ALEKŠU DZIMTAS LIETU STĀSTI - MUZEJA NAKTS 2019

Alekšu dzimtas saimnieciskā darbība Dreilīņu pagastā ir apliecinājums viensētas «Būmaņi» ļaužu saimnieciskai darbībai, kas 20. gadsimtā pirmajā pusē pieprot celtniecību, vada saimniecību un attīsta lauksaimniecību. Dokumentos atpazīstama viensētas "Būmaņi" saimnieciskā dzīve ar pirmskara ainavu, siena talkām, lauksaimniecības tehniku, ģimenes svētkiem, ligošanu un piedzīvotajiem pirmajiem padomju kolektīvajiem Darba svētkiem.

Vairākas ēkas celtas 1935. gadā līdz ar zemes iegādi. Zemkopības ministrija, no valstij Rīgas Apriņķi Dreilīņu pagastā piederošās zemes, atļāva atpirkt zemes vienību ar kopējo platību 22,97 ha. Dzimtas priekšteči ap 1880. gadu šo zemes gabalu jau rentējuši. Vecākā zināmā dzimtas pārstāve ir **Anna Būmane** (1882 – 1960), pēc ļaullībām **Alekse**, ienākusi "Būmaņos" (pēc ļaullībām **Alekse**). Ģimenes locekļi gan laukstrādnieki, gan piensaimnieki. Annas brālis **Augusts** ir Dreilīņu pagasta skrīveris. Annas vīrs **Johanss Alekšis** (1886 - 1973) prot saimi vadīt un darbus darīt, par ko liecina viensētā esošais ledus pagrabs, kāpostu tvertne, saimnieciskās ēkas – kūts, šķūnis, pirts, vāgūzis. Ipašu nozīmi laika gaitā ieguvušas dzimtas priekšmetiskās liecības - pūra lāde, vijole, vēstules un fotogrāfijas, saimniecības grāmatas un mājas grāmatas, kas ataino preču, naudas un algotā darbspēka attiecības un kustību.

Izmantotie avoti:
• Ulbrokas bibliotēkas projekts "Senās mājvietas Stopiņu novadā"
<https://www.stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka/projekti/senas-majvietas-stopinu-novade-2019/gads/bumani-stopinu-novads-2019/>
• Atkārtota Alekšu dzimtas izpēte veido novadpētniecības resursu kopu, kas iegūto dokumentu ziņā veido jaunu digitālu kolekcijas daļu, atklājot dažādu dokumentu tipus – rokrakstus, vēstules, kartes, fotogrāfijas <https://salaspils.biblioteka.lv/alise/lv/home.aspx> (2019)

Materiālu kopas turētājs: Ulbrokas bibliotēka, Institūta iela 1, Ulbroka, Stopiņu novads, LV-2130.

PĒTNIECISKĀ DARBĪBA IELAS GARUMĀ

- Ulbrokas bibliotēkas novadpētniecības materiālu kopums, kā arī novada kultūras kanona pētnieciskā darbība rezultējas divu dienu filmēšanas darbam, lai veidotu stāstu par vietējas nozīmes kultūrvēsturiskajām un senajām mājām; atklātu unikālu industriālu būvi un izceltu latvju rakstu zīmes.
- Ideja stāstīt LTV skatītājiem par Pierīgas ielām radās **raidījuma “Ielas garumā”** producentei, vadītājai un žurnālistei **Lilitai Eglītei**.
- Raidījuma tiešraide LTV1 **sestdien, 2019. gada 12. oktobrī plkst. 18:35 - 19:05.**
- Raidījums tīmekļa vietnē <https://ltv.lsm.lv/lv/raksts/12.10.2019-ielas-garuma.-stopinu-novads.id169979/>

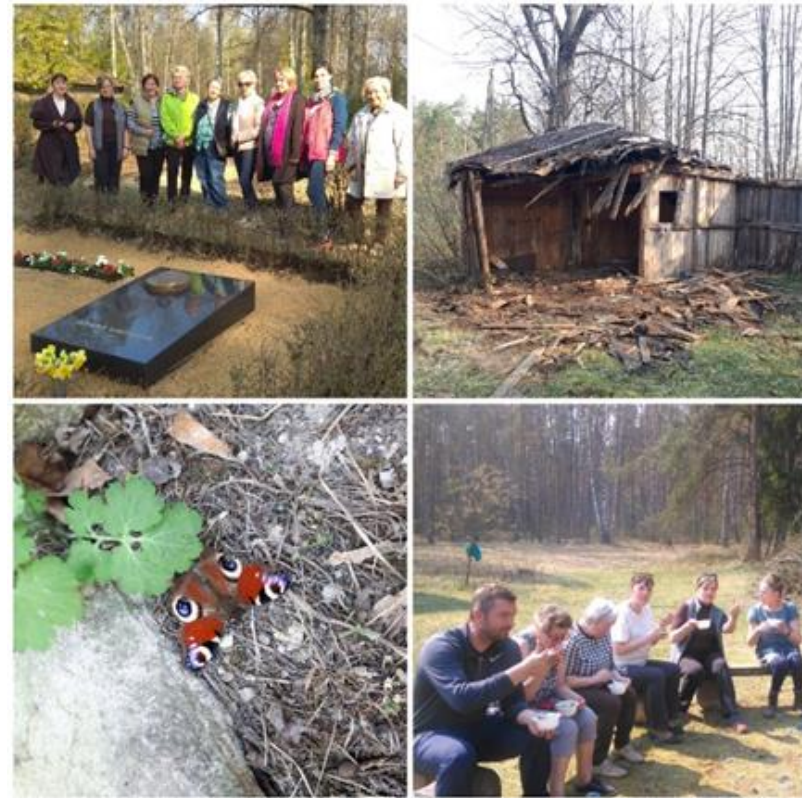
PĒTNIECISKĀ DARBĪBA PĒTNIEKU GRUPAS TIKŠANĀS

- Otro gadu novembrī atskatāmies uz novada kultūrvēsturē apzinātiem materiāliem, kas digitālā formātā pēc vienotiem darbības principiem, nodrošina to plašu pieejamību un publicitāti, kā arī ir visa vienotā valsts nacionālā novadpētniecības krājuma daļa;
- novadpētniecības datubāzes resurss - **digitāla kolekcija** par Stopiņu novada viensētas «Būmani» ēkām un dzimtu – 74 apraksti, *t.sk.*, 52 attēlizdevumi, 6 teksta dokumenti, 5 vēstules, 2 skaņu ieraksti, 5 videofragmenti, 4 transkripcijas;
- saruna un tikšanās ar LTV raidījuma “Ielas garumā” sižeta veidotājiem un dalībniekiem;
- publikācija Rīgas Apriņķa avīzes stāstu rubrikā «**Pierīgas leģendas**» - dzejnieks un zinātnieks (2019. gada 25. oktobris, Nr.81, 1., 4.lpp.).

ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS DARBĪBAS PRINCIPI

- **Sabiedrības līdzdalība.** Bibliotēku nedēļas laikā - bibliotekāru talka un pavasara darbi Dzejnieka mājās «Kalēji» - lapu grābšana, krūmu apravēšana, mēslošana, mulčēšana, nogrieztu zaru vākšana un dedzināšana ugunskurā, ziedu stādīšana un šķūnīša demontāža.
- **Atbildība par savu darbu un resursu kopums.** Pārmaiņas, lai noturētos līdzsvarā, nenojaucot pasauli, kas mums ir svarīga un vienojoša. Lietas nekad nav tikai ķermeniskas, tās sevī nes līdzīgu laiku, vietas piederības sajūtu un rada jaunas vērtības, ko mācāmies nolasīt.

ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS DARBĪBAS PRINCIPI

- Piektās Stopiņu novada Dzejas dienas, veltījums **Pēteram Brūverim**; piesātināti, radoši un sevis cienoši;
- Poētisks dzejas vakars – viensētas **“Kalēji” pagalmā** inteliģence - dzejnieki, literāti, mūziķi, mākslinieki, bibliotekāri; interesenti un skolu jaunatne;
- Valodas un saturs **raksturlielumi** – gleznas, rakstītais vārds, domāšanas telpa, laikabiedru sajūta, sirsnīgums, atdevīgums un augstvērtīgums; muzikalitāte, iedibināto balvu pasniegšana.

JAUNI PAKALPOJUMI AKTĪVIEM LASĪTĀJIEM

Literāri tematiska ekskursija:
Anšlava Eglīša mantojums

Sarunu cikls +/- 16 «Grāmata uz
mana galda»

EZERMALAS LASĪTAVAS DARBĪBAS DINAMIKA

VIDEO SIŽETS: [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=DOOMFLIROWQ](https://www.youtube.com/watch?v=DOOMFLIROWQ)

**Lasītavas apmeklējums
jūlija mēnesī - trīs gadu
statistika**

2017. gads - 605

2018. gads – 1256 (*t.sk., āra
lasītavā 20 saulainas
dienas – 719*)

2019. gads – 1060 (*t.sk., āra
lasītavā 17
vējainas/lietainas dienas –
330*)

PĀRSKATA PERIODA PAMATDARBĪBAS:

- dokumentējām kultūras kanona mantojumu;
- attīstījām jaunas pētniecības metodes;
- uzturējām ilgtspējīgas attīstības raksturlielumus;
- realizējām jaunus pakalpojumus;
- vērtējām neseno pakalpojumu attīstību